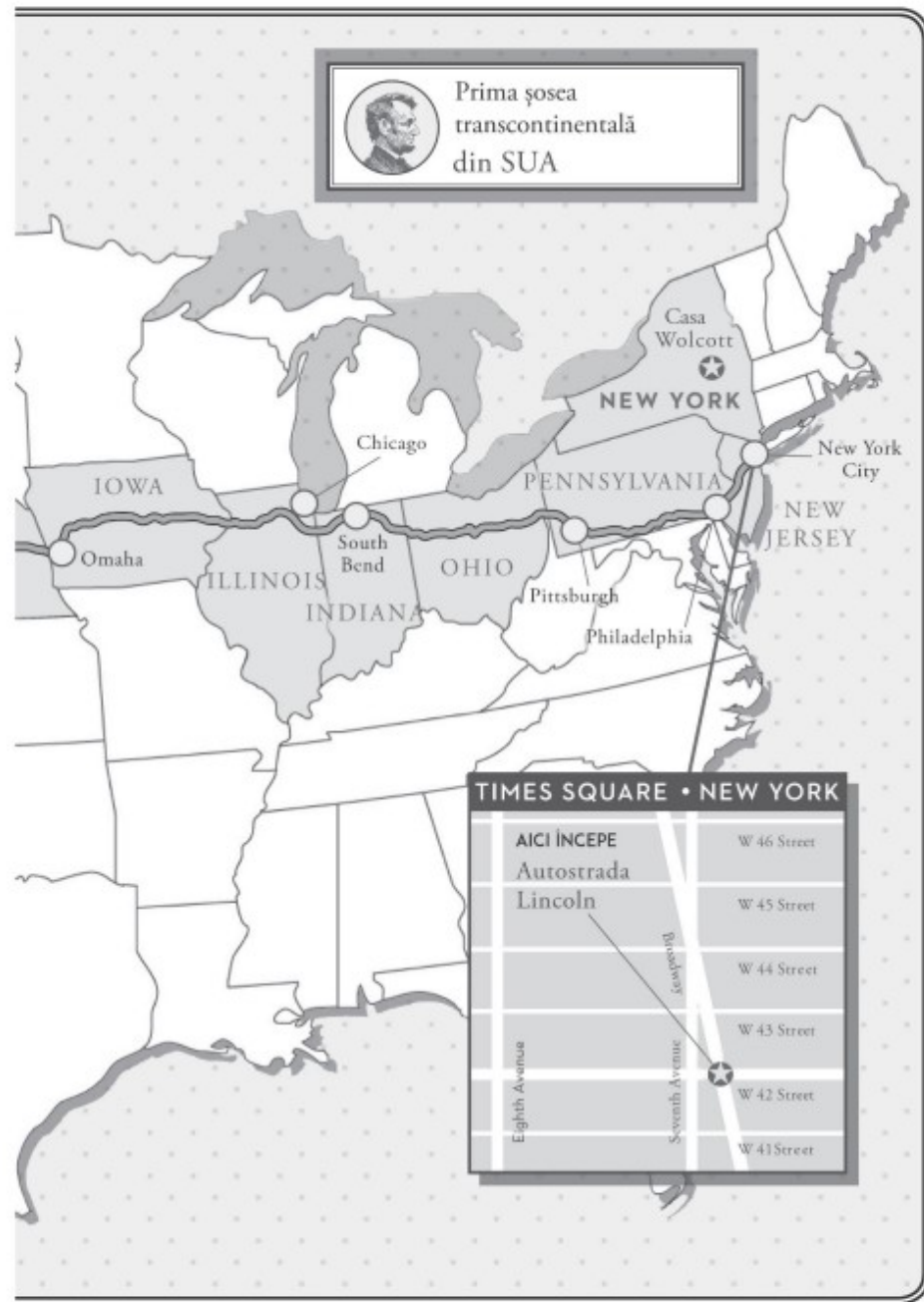
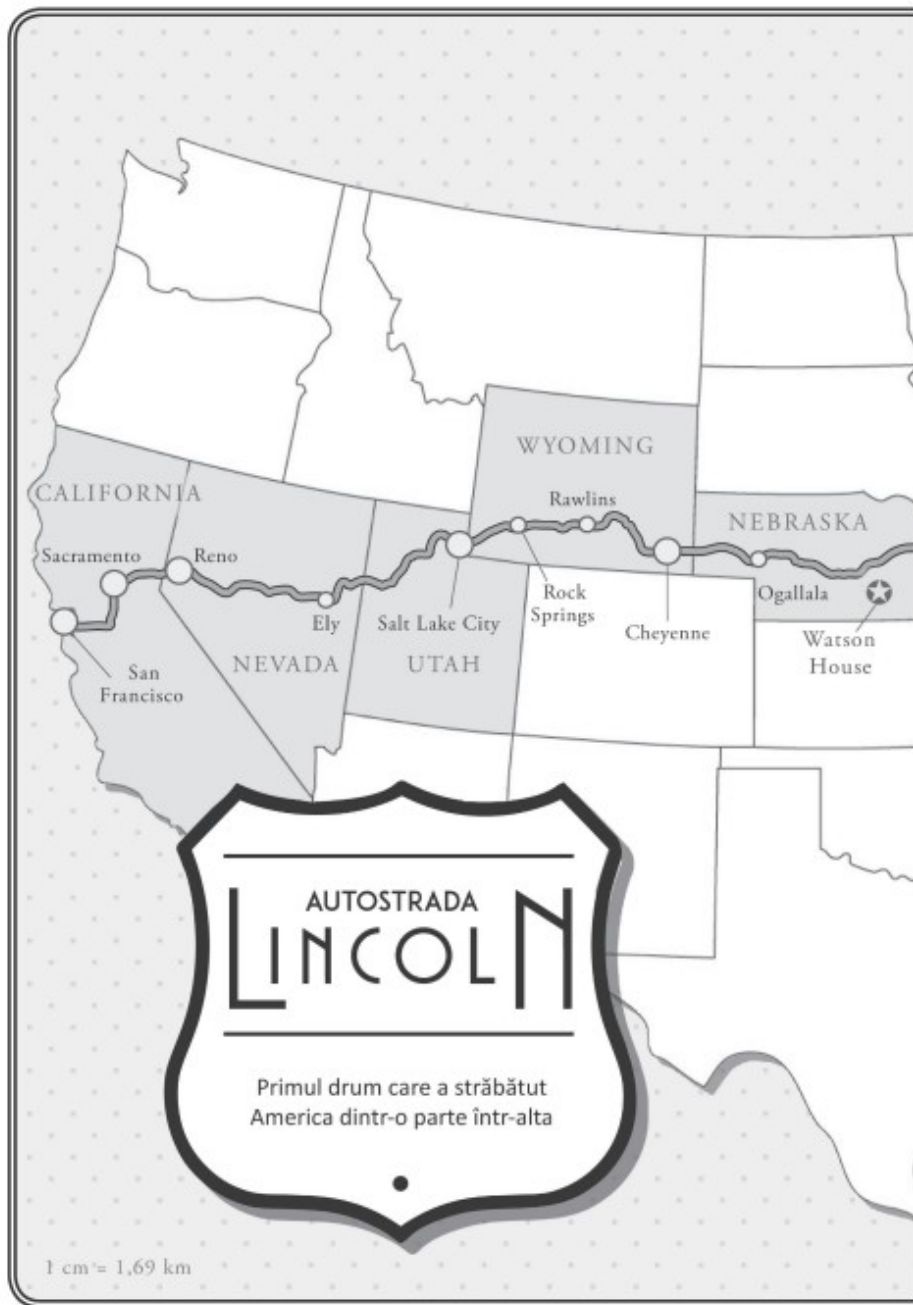

BABEL

**Amor
Towles
Autostrada
Lincoln**

Traducere din limba engleză de
MINA DECU

NEMIRA

„Seara și câmpia
Bogată și sumbră și mereu tăcută;
Kilometri de pământ proaspăt arat,
Greu și negru, plin de forță și asprime;
Grâul în creștere, buruienile în creștere,
Caii de povară, oamenii oboseți;
Drumurile lungi și pustii,
Mohorâtele focuri ale apusului, pălind,
Cerul veșnic, fără răspuns.
De cealaltă parte, Tinerețea...”

WILLA CATHER, *O Pioneers!*

Z E C E

EMMETT

12 iunie 1954 – drumul de la Salina la Morgen a durat trei ore și, în mare parte din el, Emmett nu a scos niciun cuvânt. În prima sută de kilometri, sau cam așa, directorul Williams se străduise să poarte o conversație prietenoasă. Spusese câteva povești despre copilăria lui din Est și pusese câteva întrebări despre cea a lui Emmett de la fermă. Dar aceasta era ultima dată când se mai vedeau, iar Emmett nu prea înțelegea ce rost are să mai discute despre toate acestea acum. Așa că, atunci când au trecut granița din Kansas în Nebraska și directorul a pornit radioul, Emmett a privit preria pe fereastră, păstrându-și gândurile pentru sine.

La vreo opt kilometri de sudul orașului, Emmett a arătat spre parbriz:

— Să faceți prima la dreapta, apoi opriți la casa albă, după încă vreo șase-șapte kilometri de mers în față.

Directorul a încetinit și a luat curba. Au trecut cu mașina pe lângă ferma lui McKusker, apoi pe lângă casa familiei Andersen, cu cele două hambare mari și roșii ale lor. Câteva minute mai târziu au zărit casa lui Emmett, aflată lângă un mic pâlc de stejari, la vreo treizeci de metri de drum.

Pentru Emmett, toate casele din această parte a țării arătau de parcă ar fi fost căzute din cer. Casa Watson părea doar că a avut o aterizare mai dură. Linia acoperișului se înclina de o parte și de alta a coșului de fum, iar cercevelele ferestrelor erau suficient de înclinate încât jumătate dintre ferestre să nu se deschidă bine, iar cealaltă jumătate să nu se închidă deloc aproape. Încă o clipă și ar fi văzut cum vopseaua se desprinde de pe scândură. Dar, când au ajuns la mai puțin de o sută de metri de alee, directorul a oprit la marginea drumului.

— Emmett, a zis el, cu mâinile pe volan, înainte de a intra pe alee, aș vrea să-ți spun ceva.

Faptul că directorul Williams avea ceva de spus nu a fost o surpriză prea mare. Când Emmett ajunsese prima dată la Salina, director era un localnic pe nume Ackerly, care nu părea dispus să pună în cuvinte un sfat care putea fi oferit mai eficient cu un băț. Dar Williams era un om modern, cu masterat, cu intenții bune și cu o fotografie înrămată a lui Franklin D. Roosevelt atârnată în spatele biroului său. Stăpâna noțiuni pe care le adunase din cărți și experiență și avea la îndemână o mulțime de cuvinte de transformat în sfaturi.

— Pentru unii dintre tinerii care vin la Salina, a început el, indiferent de circumstanțele care i-au adus în sfera noastră de influență, acesta nu e decât începutul unei lungi călătorii printr-o viață plină de probleme. Sunt băieți cărora în copilărie nu li s-a insuflat prea mult simțul binelui sau al răului și care nu au prea multe motive pentru a-l învăța acum. Orice valori sau ambiții pe care încercăm să le insuflăm vor fi, cel mai probabil, date deoparte în

momentul în care ei vor ieși de sub supravegherea noastră. Din păcate, pentru acești băieți este doar o chestiune de timp până când se vor trezi în penitenciarul din Topeka, sau chiar mai rău.

Directorul s-a întors spre Emmett.

— Ce vreau să spun, Emmett, este că tu nu te numeri printre ei. Noi nu ne cunoaștem de mult, dar, din timpul petrecut cu tine, îmi dau seama că moartea băiatului ăluia îți apasă greu pe conștiință. Nimeni nu-și imaginează că tot ce s-a întâmplat în acea noapte reflectă fie răutatea, fie o trăsătură a caracterului tău. Ai avut parte de ghinion. Dar, ca o societate civilizată, noi cerem ca până și cei care au avut o contribuție neintenționată la nenorocirea altora să ispășească o parte din pedeapsă. Bineînțeles, pedeapsa se ispășește mai degrabă pentru a-i mulțumi pe cei care au suferit cel mai mult de pe urma nenorocirii – cum ar fi familia acestui băiat. Dar noi cerem, de asemenea, ca aceasta să fie ispășită în beneficiul tânărului care a fost agentul nenorocirii. Pentru ca, având posibilitatea de a-și plăti datoria, să găsească și el o consolare, un sentiment de ispășire și... și astfel să înceapă procesul de reabilitare. Mă înțelegi, Emmett?

— Da, domnule.

— Mă bucur să aud asta. Știu că de-acum încolo trebuie să ai grijă de fratele tău și că viitorul imediat poate părea descurajant, dar ești un tânăr inteligent și ai toată viața înainte. După ce ți-ai plătit datoria în întregime, sper doar că vei profita la maximum de libertate.

— Asta intenționez să fac, domnule.

Și, în acel moment, Emmett chiar credea ce spune. Pentru că era de acord cu cea mai mare parte din cuvântarea directorului. Știa, era convins că are toată viața înaintea și mai știa că trebuie să aibă grijă de fratele său. Știa și că fusese mai degrabă un agent al nenorocirii decât autorul ei. Dar nu era de acord că datoria lui fusese plătită în întregime. Pentru că, indiferent de cât de mare fusese rolul întâmplării, când cu mâinile tale ai pus capăt timpului petrecut de un alt om pe pământ, va trebui să te căiești tot restul vieții tale pentru a-I dovedi Atotputernicului că ești demn de mila Lui.

Directorul a băgat mașina în viteză și a intrat pe aleea pe care era casa familiei Watson. În luminișul de lângă veranda din față se aflau două mașini – o berlină și o camionetă. Directorul a parcat lângă camionetă. Când el și Emmett au coborât din mașină, un bărbat înalt cu o pălărie de cowboy în mână a ieșit pe ușa din față și a coborât de pe verandă.

— Bună ziua, Emmett.

— Bună ziua, domnule Ransom.

Directorul i-a întins mâna fermierului.

— Sunt directorul închisorii, Williams. Drăguț din partea dumneavoastră că v-ați deranjat să ne întâmpinați.

— Nu a fost niciun deranj, domnule director.

— Înțeleg că îl cunoașteți de mult pe Emmett.

— Din ziua în care s-a născut.

Directorul a pus o mână pe umărul lui Emmett.

— Inseamnă că nu trebuie să vă explic ce tânăr de treabă este. Tocmai îi spuneam în mașină că, după ce își va fi plătit datoria față de societate, are toată viața înaintea.

— Așa este, a fost de acord domnul Ransom.

Cei trei bărbați au rămas în picioare, fără să vorbească.

Directorul locuia în Vest de mai puțin de un an, dar știa, din alte dați în care stătuse în pragul verandelor unor case de țară, că, atunci când conversația ajunge în acest punct, e foarte probabil să fii invitat înăuntru și să ți se ofere ceva răcoritor de băut; iar când primeai invitația, trebuia să fii pregătit să accepți, pentru că ar fi fost considerat nepolitic să refuzi, chiar dacă aveai de condus trei ore după aceea. Dar nici Emmett și nici domnul Ransom nu au dat vreun semn că ar fi vrut să-l invite să intre.

— Bine, a spus el după un moment, cred că ar trebui să mă întorc.

Emmett și domnul Ransom i-au adresat o ultimă mulțumire, i-au strâns mâna, apoi l-au privit cum se urcă în mașină și pleacă. Directorul era la vreo jumătate de kilometru distanță când Emmett a făcut semn cu capul spre berlină.

— Domnul Obermeyer?

— Așteaptă în bucătărie.

— Și Billy?

— I-am spus lui Sally să-l aducă puțin mai târziu, ca tu și Tom să vă rezolvați treburile.

Emmett a dat aprobator din cap.

— Ești gata să intri? a întrebat domnul Ransom.

— Cu cât mai repede, cu atât mai bine, a răspuns Emmett.

L-au găsit pe Tom Obermeyer așezat la masa din bucătărie. Purta o cămașă albă cu mâneci scurte și cravată.

Dacă avea și o haină de costum, trebuie să o fi lăsat în mașină, pentru că nu era așezată pe spătarul scaunului.

Când Emmett și domnul Ransom au intrat pe ușă, se pare că l-au luat prin surprindere pe angajatul băncii, pentru că a împins subit scaunul în spate, s-a ridicat în picioare și a întins mâna, totul dintr-o singură mișcare.

— Ei, bună ziua, Emmett! Mă bucur să te văd!

Emmett i-a strâns mâna fără să răspundă.

Aruncând o privire în jur, Emmett a observat că poadeua era măturată, blatul, șters, chiuveta, goală, dulapurile, închise. Bucătăria părea mai curată decât în orice alt moment de care Emmett și-ar fi putut aminti.

— Iată, a spus domnul Obermeyer, arătând spre masă. Ce-ar fi să ne așezăm cu toții?

Emmett s-a așezat pe scaunul din fața angajatului băncii. Domnul Ransom a rămas în picioare, sprijinindu-se cu umărul de cadrul ușii. Pe masă se afla un dosar maro plin cu hârtii, dar nu la îndemâna tipului de la bancă, ca și cum ar fi fost lăsat acolo de altcineva. Domnul Obermeyer și-a dres glasul.

— Mai întâi de toate, Emmett, lasă-mă să-ți spun cât de rău îmi pare pentru tatăl tău. A fost un om bun și prea timpuriu răpus de boală.

— Mulțumesc.

— Înțeleg că, atunci când ați venit la înmormântare, Walter Eberstadt a avut ocazia să stea de vorbă cu tine și să discute despre averea tatălui tău.

— A făcut-o, a spus Emmett.

Angajatul băncii a dat din cap, privindu-l cu înțelegere și cu compasiune.

— Atunci, bănuiesc că Walter ți-a explicat că, în urmă cu trei ani, tatăl tău a contractat un nou împrumut pe lângă cel vechi. La vremea respectivă a spus că este pentru a-și moderniza echipamentul. De fapt, bănuiesc că o bună parte din împrumut a fost folosită pentru a plăti niște datorii mai vechi, deoarece singura piesă nouă de echipament agricol pe care am găsit-o pe proprietate a fost tractorul John Deere din hambar. Dar presupun că acest lucru nu e atât de important acum.

Emmett și domnul Ransom păreau să fie de acord că nu e important, pentru că niciunul dintre ei nu a făcut vreun efort să răspundă. Tipul de la bancă și-a dres din nou glasul.

— Ceea ce vreau să spun este că, în ultimii ani, recolta nu a fost așa cum spera tatăl tău; iar anul acesta, din cauza morții lui, nu va mai fi deloc. Așa că nu am avut de ales decât să cerem rambursarea împrumutului. Știu că este o chestiune neplăcută, Emmett, dar vreau să înțelegi că nu a fost o decizie ușor de luat pentru bancă.

— Înclin să cred că trebuie mai degrabă să fi fost o decizie destul de ușor de luat pentru tine, a replicat domnul Ransom, având în vedere cât de obișnuit ești s-o iei.

Angajatul băncii i-a aruncat o privire fermierului.

— Ei, Ed, nu-i corect ce spui. Nicio bancă nu acordă un împrumut gândindu-se că se va termina cu o executare silită.

Apoi s-a întors spre Emmett.

— Prin natura sa, un împrumut presupune rambursarea dobânzii și a valorii nominale în timp util. Cu toate astea, când un client solvabil rămâne în urmă, facem tot

ce putem pentru a-l ajuta. Prelungim termenele și amânăm încasările. Tatăl dumneavoastră este un exemplu perfect. Când a început să rămână în urmă, i-am acordat mai mult timp. Iar când s-a îmbolnăvit, i-am dat și mai mult. Dar, uneori, ghinionul unui om devine prea mare pentru a fi depășit, oricât timp îi acorzi.

A întins brațul spre dosarul maro, revendicându-l în sfârșit ca fiind al său.

— Am fi putut să evacuăm proprietatea și să o scoatem la vânzare acum o lună, Emmett. Era dreptul nostru s-o facem. Dar nu am făcut-o. Am așteptat ca tu să-ți termini perioada de detenție de la Salina și să vii acasă să dormi în patul tău. Am vrut să ai ocazia de a umbla prin casă cu fratele tău, fără grabă, pentru a vă pune în ordine bunurile personale. Ce naiba, am pus chiar și compania de electricitate să dea drumul la gaz și la electricitate pe cheltuiala noastră!

— Este foarte drăguț din partea dumneavoastră, a spus Emmett.

Domnul Ransom a mârâit.

— Dar acum, că ești acasă, a continuat tipul de la bancă, probabil că este mai bine pentru toți cei implicați dacă ducem acest proces până la capăt. În calitate de succesor testamentar al averii tatălui tău, va trebui să semnezi câteva acte. Și în câteva săptămâni, îmi pare rău să spun, va trebui să faci aranjamentele pentru ca tu și fratele tău să vă mutați.

— Dacă aveți ceva ce trebuie semnat, haideți să semnăm.

Domnul Obermeyer a luat câteva documente din dosar. Le-a întors cu fața spre Emmett și a desprins paginile,

explicând scopul fiecărei secțiuni și subsecțiuni, traducând terminologia, arătând unde trebuiau semnate documentele și unde trebuiau parafate.

— Aveți un stilou?

Domnul Obermeyer i-a întins lui Emmett stiloul. Emmett a semnat și a parafat hârțiile fără să stea pe gânduri, apoi le-a pus înapoi pe masă.

— Asta e tot?

— Mai este un lucru, a adăugat tipul de la bancă după ce a pus documentele în siguranță în dosarul lor. Mașina din hambar. Când am făcut inventarul de rutină al casei, nu am găsit nici certificatul de înmatriculare, nici cheile.

— Pentru ce aveți nevoie de ele?

— Al doilea împrumut contractat de tatăl tău nu a fost pentru anumite mașini agricole. A fost pentru orice echipament nou achiziționat pentru fermă și mă tem că acest lucru se extinde și la vehiculele personale.

— Nu și la mașina aia.

— Ei, Emmett...

— Nu, pentru că acel echipament nu este al tatălui meu. E al meu.

Domnul Obermeyer s-a uitat la Emmett cu un amestec de scepticism și simpatie – două emoții care, în opinia lui Emmett, nu aveau ce căuta pe aceeași față simultan. Emmett și-a scos portofelul din buzunar, a extras din el actele mașinii și le-a pus pe masă.

Domnul Obermeyer le-a luat și le-a analizat.

— Văd că mașina este pe numele tău, Emmett, dar mă tem că, dacă a fost cumpărată de tatăl tău în numele tău...

— Nu a fost.